

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

4. Quomodo mortificandæ sint inordinatæ voluntatis affectiones, vt curiositas, nimiaque familiaritas, & id genus aliæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

CAPVT IV.

Quemadmodum mortificanda sit propria voluntas cum suis inordinatis affectionibus, ut curiositate, familiaritate nimia, alijsq; huiusmodi.

Affectiones prauæ, quas supra diximus, oriri ex voluntate propria, in hunc modum mortificandæ sunt. Curiositas comprehendendarum artium, historiarum & fabularum mortificatur, si apud animum nostrum constituamus, nulli rei cognoscendæ operam dare, quàm quæ status & officij, quod gerimus, legibus congruat, & ad maiorem Dei gloriam, proximique salutem procurandam proficit. Sic loquitur Sanctus Paulus. *Dico, Rom. 12.* inquit, *per gratiam, quæ data est mihi, omnibus, qui sunt intra vos: non plus sapere, quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatē, hoc est, ea moderatione, quæ ratio postulat, non arrogare sibi nimium, sed humiliter de se sentire, non inuestigare quæstiones curiosas, sed fidei, bonorumque morum documenta, ut exponit B. Anselmus.*

Curiositas inquirendi in vitam alterius mortificanda est desiderio solas
vir-

*Hom. 36. in
Evang.*

virtutes, & pia opera proximorum cognoscendi, non autem defectus, nisi quos ex officio, vel ex caritate corrigere possimus: alia siquidem indagatio noxium est, teste Sancto Gregorio, cum ait: *Graue curiositatis est vitium, quod cuiuslibet mentem ad inuestigandam vitam proximi exterius ducat, semper ei sua interiora abscondit, ut aliena sciens se nesciat: & curiosi animus, quanto peritus fuerit alieni meriti, tanto fiat ignarus sui.* Curiositas verò cognoscendi res occultas, vel futura contingentia, bona vel mala, quae indocti vocant bonam vel malam fortunam, mortificanda est studio magno non cognoscendi vel scrutandi alia, quam diuinis litteris sint patefacta, & fructuosa sint ad prestandam legem diuinam, ac peccata cauenda. In hac enim curiositate non solum est inordinatio, sed periculum, ne quis fallatur à demone, qui curiosis huiusmodi rebus se immiscere consuevit, quemadmodum Ecclesia nos commonet in quodam decreto, his verbis: *His portentis per diabolorum fallaciam illuditur curiositas humana, quando id impudenter appetunt scire, quod nulla ratione competit eis inuestigare. Hac potestas immundis spiritibus iaceo datur, ut perueios sibi aptent, hoc est, prauos homines*
sedu-

c. nec miri,
25.

seducant. Certè Sancti voluerunt seruum Dei tam alienum esse à curiositatis vitio, vt S. Dorotheus inter alia documenta grauissima virtutum amatoribus data, tradat & hoc, vt quoties domum vel cubiculum amici ingressus fuerit, nullo modo curiosus sit in considerandis & scrutandis rebus, quæ in eo reperiuntur.

Affectio contendendi vel rixandi mortificanda est, non solum, quando causam nullam habet litem intendendi alteri, sed etiam quando habet: itaq; cum bis teruè rationem iustitiæ suæ causæ reddiderit, aduersarius verò iniuste repugnet, taceat potius, quàm litem prosequatur, & vinci malit, quàm vincere. Sic faciet actum magnæ charitatis cum proximo, sublato scilicet omnium rixarum, & altercationum, quæ inde oriri poterant, fomento. Humilitatis quoque exemplum non exiguum dabit, quòd vinci potius, quàm vincere studuerit: imò & caritatis in Deum, quòd hoc facto omnia bella, quæ nasci poterant, refecârit. Quam ob causam dicit Sapiens: *Separa te à contentioni- bus, & peccata euades.* Huius exemplum dedit B. Gregorius, qui cum sententiam suam de quodam Euangelij argu-

Eccl. 28. hō.

36. in Euan.

argumento exposuisset, mox subiicit, quis contrarium sentiat, se salua fidei veritate, potius velle alienae sententiae subscribere, quam cum aliquo contendere. Hoc monitum de mortificatione propria voluntate in contentione tanquam magni momenti commendat Sanctus Vincentius Ferrerius. In rebus humanis, inquit, etiamsi contra omnem rationem, quis tibi litem moueat, ne tuam, sed illius sequere voluntatem maioris enim pretij est iacturam facere rei temporalis, quam tranquillitatem cordis perdere, quae perditur alteri repugnando. Quod si de re spirituali litet, etiamsi tibi tua causa videatur praestantior & sanior, non tuam, sed alterius obsequare voluntati, nec plus fieri potest citra peccatum, quia ex contentione maiorem iacturam facies humilitatis & internae pacis, quam utilitatem capies ex defensione partis sanioris.

Cæterum, quando qui tecum de re aliqua controuersiam habent, persuadere tibi volunt aliquod malum, vel quod impediatur spiritalem profectum, vel maiorem Dei gloriam, etiamsi ei neque credere debeas, neque parere, non tamen debes cum illo contentionem prosequi, vel

In vita spir.
c. 3.

vel animo excruciaci, sed omni studio ex parte tua adhibito, negotium totum Deo committere. Ac nōris, Deum nūquam id permiffurum, si tibi non foret conducibile, experientiaq; ipsa disces, impedimentum, quod in cursu pietatis tibi obijcere suo litigādi desiderio volūere, cessurum in vberiore anima tua profectum, ac ad finem & scopum, quō collimasti, melius & facilius peruenturum.

Hæc omnia monet Sanctus Vincētiū, accurateq; docet, quemadmodum propria voluntas mortificanda sit in litibus, qua de re copiosius infra age- *Cap 31.*
mus.

Voluntas præterea mortificanda est, voluntati maiorum & Superiorum fideliter obsequendo, & gubernationem eorum in omnibus rebus optando. In rebus quoque multis, non illicitis subijciendo æqualibus & inferioribus, vt monet S Petrus. *Subiecti, inquit, estote 2. Pet. 2.*
omni humane creature propter Deum, quod sanè est opus magnæ humilitatis, & subiectionis. Mortificanda item est in multis rebus, quas rogamur, in consilijs quoque, quæ auditis aliorum sententijs, agitantur, in omnibus, commodis nostris posthabitis, id tantum pro-

probantes, quod ad maiorem Deigloriam, prouentumque spiritalem notitiam & proximorum facere videatur. Mortificanda est, & imaginatio, vel phantasia, pertrahendo eam ad rerum diuinarum considerationem, aliarumque rerum salutarium. Ad retinendam autem caritatem, & animorum unionem mortificanda est natura, ut se in rebus licitis conformare conetur cum omnibus. Familiares etiam amicitiae & consuetudines, quae necessariae non sunt, deseruiunt tantum ad viles consolatiunculas, omni studio dissoluendae sunt, quia animum maiorem in modum laedunt & distrahunt.

Imprimis autem ijs, qui in congregatione multorum viuunt, cauenda sunt, nam si secus fiat, colloquia ferre de rebus vanis & inutilibus, non autem de spiritualibus & diuinis instruantur, crebrae incidunt obmurmurationes contra superiores, & alios, arcana multa, quae silentio premenda erant, nullo fructu panduntur, & alia non parua damna animis inferuntur. Hoc documentum reliquit B. Basilius. Qui, inquit, viuunt in communi virorum vel foeminarum coetu, non plus vnum, quam alterum diligant, non cum hoc potius,

*Serm. 2. de
inst. men.*

potius, quam cum illo conuersetur: cum enim æqualem omnibus debeamus charitatem, quando peculiariter illæ familiaritates ineuntur, violatur iustitia. Qui enim maiori amore prosequitur vnum, quam alium, declarat se alios non amare perfectè. Deinde multæ ex priuatis illis amicitijs & congressibus nascuntur suspiciones, & inuidia. Quare prorsus exterminandæ sunt. Neque inde consequetur, si æqualiter omnes amandi sint, aliquid detractum iri honori maiorum, & superiorum: nam, sicut in membris corporis accidit, licet æqualiter omnibus compatiatur, totumque corpus ad quoduis curandum inclinemus, tamen non ideo honorem suum primarijs, magisque necessarijs detrahimus: sic in societate multorum, licet æqualiter omnibus amoris officia deferamus, non ideo suum honorem, & venerationem negamus maioribus, & dignioribus. Hæc omnia Beatus Basilus, qui magna verborum exaggeratione hæc doctrinam virget, pro monasticæ & cœnobiticæ vitæ institutione ac conseruatione.

Denique seruo Dei incumbit cohibere eandem voluntatem suam in reliquis

quis omnibus rebus similibus: sic prout
 sus, vt paratus sit suo solatio, & volu-
 ptate priuari, vt confoletur & roboret
 alios: vt commodis suis aliquid detra-
 hat, quo possit prouidere aliorum ino-
 piæ, vt liberalis sit in largiendo, & non
 importunus in petendo, vt aliorum le-
 psus & imperfectiones moderatè ferat,
 sicut vellet ferri suas: ac denique non
 antè aliquid tentet aut aggrediatur,
 quàm in trutina iudicij expendit, quod
 facere conueniat, ac tandem faciat, non
 quod propriæ voluntati, quæ ducit ad
 perditionem, sed quod voluntati diui-
 næ, quæ sanctificat & saluat animas
 nostras, responderit.

CAPVT V.

*Quam utile, magnique momenti sit exer-
 citium mortificandi propriam
 voluntatem.*

Quamuis omnis mortificatio ad
 modum utilis sit, & salutaris: vt
 qua nobis conciliamus Deum,
 imitamur Christum dominum, ani-
 mamquæ varijs virtutum ornamentis,
 vt diximus, expolimus; tamen pro-
 priæ voluntatis mortificationi nihil
 est antefendum, siue fructum spiri-
 tualem.